

Asianro 466/00.04.02/2021

§ 236**Lausunto sitoutumisesta maakunnan ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen****Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 10.5.2021 146 §

Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila 6.5.2021:

Varsinais-Suomen [ilmastotiekartta](#) on valmistunut ja siinä esitetään priorisoidut muutostavoitteet ja tarvittavat konkreettiset toimenpiteet energia-, liikenne- ja maataloussektoreiden osalta. Ilmastotiekartta, yhdessä valtakunnallisten toimenpiteiden kanssa, mahdollistaa hiilineutraaliuden saavuttamisen Varsinais-Suomessa vuoteen 2035 mennessä. Maakuntahallitus hyväksyi ilmastotiekartan kokouksessaan 25.1.2021.

Tiekartta tarkistetaan ja sen toteutumista seurataan vuosittain. Vuoden 2021 aikana tarkastellaan uusina teemoina yhdyskuntarakennetta ja rakentamista sekä maankäyttöä, hiilinieluja ja hiilen sidontaa. Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (Canemure) -hanke tukee toteutusta ja tarjoaa vuosittain päästölaskelma- ja seurantatietoa kaikkien toimijoiden käyttöön.

Ilmastotavoitteiden saavuttaminen on kaikkien vastuulla ja jokaisella kunnalla, yrityksellä, yhteisöllä ja yksilöllä on roolinsa ja mahdollisuutensa toimenpiteiden toteuttamisessa. Tällä lausuntopyynnöllä selvitetään kuntien näkemyksiä ja tavoitteita ilmastotyössä sekä kannustetaan kuntia sitoutumaan maakunnan yhteisen ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen. Lausuntoa on pyydetty 31.5.2021 mennessä.

Kuntia pyydetään esittämään nykyisten päätettyjen sitoutumisten ja tavoitteiden perusteella kyselyyn. Kyselyssä kysytään seuraavia asioita:

- Mitkä ovat kuntanne ilmastotavoitteet ja missä ne on ilmaistu?
- Mihin maakunnan ilmastotiekartassa esitettyihin toimenpiteisiin näette, että kuntanne pystyy antamaan oman panoksen, joko aktiivomalla ja osallistamalla kuntalaisia, kuntanne yrityksiä ja yhteisöjä tai tekemällä kunnassa konkreettisia toimia asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi?
- Mitä tukea tai yhteistyötä toivotte saavanne ilmastotyöhön ja toimenpiteiden toteuttamisen parantamiseksi entisestään?
- Sujuvan ja toimivan yhteistyön varmistamiseksi, pyydämme teitä nimeämään kunnastanne yhteyshenkilön tai yhteyshenkilöitä, joiden kautta voimme välittää ja pyytää tietoa ilmastoasioihin liittyen tiekartan laadukkaan seurannan varmistamiseksi.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Kaupunginhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Raision kaupunki sitoutuu omien mahdollisuuksiensa mukaisesti toteuttamaan maakunnan ilmastotiekartan tavoitteita ja toimenpiteitä. Kaupunginhallitus nimeää yhteyshenkilöksi ympäristöpäällikön.

Kaupunginhallitus valtuuttaa keskuskeskukset vastaamaan oman toimintansa osalta Varsinais-Suomen liiton kyselyyn.

Päätös

Jonni Moislahti ehdotti Veijo Mikolan ja Helena Sukarin kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että lautakunnilta pyydetään lausunnot ja lausunnot tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn. Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Ympäristölautakunta 20.5.2021 50 §

Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila 20.5.2021:

Kaupunginhallitus pyytää ympäristölautakunnan lausuntoa Varsinais-Suomen liiton lausuntopyyntöä, joka koskee kuntien näkemyksiä ja tavoitteita ilmastotyössä. V-S liitto kannustaa kuntia sitoutumaan maakunnan yhteisen ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Varsinais-Suomen tavoitteena on päästöjen 80 % vähennys vuodesta 2005 vuoteen 2035. Päästöt ovat vähentyneet vuoteen 2018 mennessä 19 %. Tarvittavat lisätoimet ovat vielä merkittäviä. Kaikkien kuntien, yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden panosta tarvitaan tavoitteen saavuttamiseen.

Varsinais-Suomen ilmastopäästöistä 25% aiheutuu tieliikenteestä, 32% lämmityksestä, 11% kulutussähköstä ja 15% maataloudesta. Ilmastotiekartan ensimmäinen vaihe koostuu päästövaikutuksiltaan merkittävimpiä sektoreita koskevista muutostavoitteista ja niiden saavuttamiseen tarvittavista toimenpiteistä. Tiekarttaa päivitettäessä tullaan seuraavaksi tarkastelemaan yhdyskuntarakenteeseen ja rakentamiseen sekä maankäyttöön ja hiilinieluihin liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Raision kaupungin ilmastosuunnitelmaa käsitellään kaupunginvaltuustossa 24.5.2021. Ilmastosuunnitelmassa käsitellään kansallisia, seudullisia ja paikallisia toimenpiteitä, joilla on vaikutusta Raision ilmastopäästöihin. Näiden toimenpiteiden lisäksi on monia tapoja, joilla kunnissa voidaan vaikuttaa ilmastomuutoksen hillintään. Ympäristölautakunta vastaa ympäristön- ja rakennusvalvontapalvelujen toiminnasta ja esittää lausuntonsa kaupunginhallitukselle myös palveluyksikön näkökulmasta.

Päätösehdotus

Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila

Ympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunnan näkemys on, että Raision kaupunki sitoutuu maakunnan ilmastotavoitteiden toteuttamiseen niillä keinoilla, joita kaupungin on mahdollista käyttää. Kaupungin tulee omalla esimerkillään, viestinnällään ja aktiivimalla lisätä kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen toimia yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen. Kaupungin tulee myös toimia yhteistyössä eri tahojen kanssa kaupungin elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Kaupungilla on omassa toiminnassaan mahdollisuuksia toteuttaa toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Kaupunki pystyy vaikuttamaan mm. kiinteistöihin, maankäyttöön, infrarakentamiseen ja hankintoihin. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin tulee sitoutua luopumaan fossiilisten energiamuotojen käytöstä kiinteistöjensä lämmityksen ja sähkön kulutuksessa. Kiinteistöjen energiatehokkuutta tulee parantaa peruskorjauksissa. Ympäristölautakunta katsoo, että kaupungin tulee edelleen edistää julkisen liikenteen käyttöä ja kevyenliikenteen edellytyksiä maankäytön suunnittelussa ja infrarakentamisessa.

Kaupunki kehittää Ilmastosuunnitelmasta tekoihin -hankkeessa ilmastojohtamistaan. Asetettaessa strategisen tason tavoitteita, tavoitteet pitäisi myös saada käytäntöön esimerkiksi talousarviossa ja keskusten jokapäiväisessä toiminnassa. Ilmastojohtamistaan kaupunki kehittää esimerkiksi toimenpiteiden ohjaamisen, toteuttamisen ja toteutumisen seurannan osalta.

Ympäristön- ja rakennusvalvontapalvelujen omassa toiminnassa pyritään edistämään neuvonnan ja tiedotuksen avulla tietoisuutta ilmastomuutoksen hillinnästä ja esimerkiksi rakentamisen energiatehokkuudesta.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tekninen lautakunta 25.5.2021 75 §

Tekninen johtaja Antti Korte 20.5.2021:

Kaupunginhallitus on pyytänyt tekniseltä lautakunnalta lausuntoa ilmastotiekartasta, johon Varsinais-Suomen liitto puolestaan on pyytänyt kaupungilta lausuntoa. V-S liiton lausuntopyyntöissä todetaan, että ”Ilmastotavoitteiden saavuttaminen on kaikkien vastuulla ja jokaisella kunnalla, yrityksellä, yhteisöllä ja yksilöllä on roolinsa ja mahdollisuutensa toimenpiteiden toteuttamisessa. Tällä lausuntopyyntöllä selvitetään kuntien näkemyksiä ja tavoitteita ilmastotyössä sekä kannustetaan kuntia sitoutumaan maakunnan yhteisen ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.”

Lausuntopyynnössä on mm. esitetty kysymys: ”Mihin maakunnan ilmastotiekartassa esitettyihin toimenpiteisiin näette, että kuntanne pystyy antamaan oman panoksen, joko aktiivomalla ja osallistamalla kuntalaisia, kuntanne yrityksiä ja yhteisöjä tai tekemällä kunnassa konkreettisia toimia asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi.”

Tekninen keskus esittää lausuntonaan, että se on osaltaan valmis sitoutumaan ilmastotiekartan tavoitteisiin käytössä olevien resurssien ja mahdollisuuksien rajoissa sekä kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet koskettavat erityisesti teknistä toimialaa ja niissä teknisellä keskuksella olisi valmius kehittää toimintaansa ilmastotiekartassa esitettyyn suuntaan.

- Rakennetun ympäristön osalta (kiinteistöt, infra) sitoudutaan energiatehokkuuden kehittämiseen, mikä otetaan erityisesti huomioon investointeja suunniteltaessa ja toteutettaessa.
- Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita kehitetään kaupungissa kaavoituksen, infrarakentamisen ja kunnossapidon keinoin.
- Edistetään tehokasta joukkoliikennettä, esim. pysäkki-informaatiota sekä liityntäpysäköintiä kehittämällä.
- Ryhdytään toteuttamaan ennakoivasti puhtaiden ajoneuvojen lainsäädännön vaatimuksia oman ajoneuvokaluston sekä kuljetuspalveluiden hankinnoissa. Ajoneuvohankinnat tehdään talousarviokäsittelyssä tarkemmin päätettävien reunaehdoin.

Päätösehdotus

Tekninen johtaja Antti Korte

Tekninen lautakunta antaa edellä olevan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien Varsinais-Suomen liiton lausuntopyyntöä ilmastotiekartasta.

Päätös

Keskustelun kuluessa Tuija Hyytiä ehdotti, että lausunnon viimeinen kohta (neljäs •) muutetaan kahdeksi kohdaksi seuraavasti:

- Oma ajoneuvokalustoa uusittaessa suositaan vähäpäästöisiä tai ekologista polttoainetta käyttäviä autoja.
- Ulkoisissa hankinnoissa yksi kilpailutuksen kriteeri tulee olemaan yrityksen hiilijalanjälki. Esimerkiksi kuljetuskaluston ekologisuus.

Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Tämän jälkeen esittelijä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen: Lausunnon viimeinen kohta (neljäs •) muutetaan seuraavaksi:

- Oma ajoneuvokalustoa uusittaessa suositaan vähäpäästöisiä tai ekologista polttoainetta käyttäviä autoja.

Tekninen lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta 16.6.2021 70 §

Sosiaali- ja terveystalvelujohtaja Juha Sandberg 8.6.2021:

Kaupunginhallitus pyytää sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunnan lausuntoa Varsinais-Suomen liiton lausuntopyynnöstä, joka koskee kuntien näkemyksiä ja tavoitteita ilmastotyössä. V-S liitto kannustaa kuntia sitoutumaan maakunnan yhteisen ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Varsinais-Suomen tavoitteena on päästöjen 80 % vähennys vuodesta 2005 vuoteen 2035. Päästöt ovat vähentyneet vuoteen 2018 mennessä 19 %. Tarvittavat lisätoimet ovat vielä merkittäviä. Kaikkien kuntien, yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden panosta tarvitaan tavoitteen saavuttamiseen.

Varsinais-Suomen ilmastopäästöistä 25 % aiheutuu tieliikenteestä, 32 % lämmityksestä, 11 % kulutussähköstä ja 15 % maataloudesta. Ilmastotiekartan ensimmäinen vaihe koostuu päästövaikutuksiltaan merkittävimpiä sektoreita koskevista muutostavoitteista ja niiden saavuttamiseen tarvittavista toimenpiteistä. Tiekarttaa päivitetäessä tullaan seuraavaksi tarkastelemaan yhdyskuntarakenteeseen ja rakentamiseen sekä maankäyttöön ja hiilinieluihin liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon asiasta:

Sosiaali- ja terveystalvelukeskus esittää lausuntoaan, että se on valmis sitoutumaan ilmastotiekartan tavoitteisiin käytössä olevien resurssiensa, mahdollisuuksiensa ja kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Seuraavat tavoitteet koskevat sosiaali- ja terveystoimialaa ja niissä sosiaali- ja terveystalvelukeskuksella on mahdollisuus kehittää toimintaansa ilmastotiekartassa esitettyyn suuntaan.

- Uusittaessa omaa tai leasing-rahoituksella hankittavaa ajoneuvokalustoa suositaan vähäpäästöisiä tai ekologista polttoainetta käyttäviä autoja.
- Eri yksiköiden jätehuollossa tarkastellaan mahdollisuudet jätteen lajittelun lisäämiseen ja tehostamiseen.
- Palvelu- ja tavarahankinnoissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ilmastotavoitteet.

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujohtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta päättää antaa edellä olevan lausunnon sitoutumisesta maakunnan ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Lautakunta päätti yksimielisesti lisätä yhdeksi toimenpiteeksi digitaalisten etäpalvelujen lisäämisen.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin heti kokouksessa.

Sivistyslautakunta 16.6.2021 58 §

Sivistysjohtaja Leena Laakso 9.6.2021:

Kaupunginhallitus pyytää sivistyslautakunnan lausuntoa Varsinais-Suomen liiton lausuntopyynnöstä, joka koskee kuntien näkemyksiä ja tavoitteita ilmastotyössä. V-S liitto kannustaa kuntia sitoutumaan maakunnan yhteisen ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Varsinais-Suomen tavoitteena on päästöjen 80 % vähennys vuodesta 2005 vuoteen 2035. Päästöt ovat vähentyneet vuoteen 2018 mennessä 19 %. Tarvittavat lisätoimet ovat vielä merkittäviä. Kaikkien kuntien, yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden panosta tarvitaan tavoitteen saavuttamiseen.

Varsinais-Suomen ilmastopäästöistä 25% aiheutuu tieliikenteestä, 32% lämmityksestä, 11% kulutussähköstä ja 15% maataloudesta. Ilmastotiekartan ensimmäinen vaihe koostuu päästövaikutuksiltaan merkittävimpiä sektoreita koskevista muutostavoitteista ja niiden saavuttamiseen tarvittavista toimenpiteistä. Tiekarttaa päivitettäessä tullaan seuraavaksi tarkastelemaan yhdyskuntarakenteeseen ja rakentamiseen sekä maankäyttöön ja hiilinieluihin liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon asiasta:

Sivistyskeskus esittää lausuntonaan, että se on valmis sitoutumaan ilmastotiekartan tavoitteisiin käytössä olevien resurssiensa, mahdollisuuksiensa ja kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Seuraavat tavoitteet koskevat sivistyskeskuksen toimialoja ja niissä sivistyskeskuksella on mahdollisuus kehittää toimintaansa ilmastotiekartassa esitettyyn suuntaan yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa.

- Eri päiväkotij- ja kouluyksiköiden jätehuollossa tarkastellaan mahdollisuudet jätteiden lajittelun lisäämiseen ja tehostamiseen ja ilmastotavoitteet huomioon ottavaan toimintaan päivittäisissä toimissa.
- Päiväkotij- ja kouluruokailussa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ilmastotavoitteet.

- Palvelu- ja tavarahankinnoissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ilmastotavoitteet.
- Mahdollisissa kiinteistöjen ja muiden toimintaympäristön uudisrakennuskohteissa huomioidaan ilmastotavoitteet ja sitoudutaan energiatehokkuuden kehittämiseen, mikä otetaan erityisesti huomioon investointeja suunniteltaessa ja toteutettaessa yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa.
- Uusittaessa omaa tai leasing-rahoituksella hankittavaa ajoneuvokalustoa suositaan vähäpäästöisiä tai ekologista polttoainetta käyttäviä autoja.

Päätösehdotus

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Sivistyslautakunta päättää antaa edellä olevan lausunnon sitoutumisesta maakunnan ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Vapaa-aikalautakunta 15.6.2021 47 §

Sivistysjohtaja Leena Laakso 9.6.2021:

Kaupunginhallitus pyytää vapaa-aikalautakunnan lausuntoa Varsinais-Suomen liiton lausuntopyyntöstä, joka koskee kuntien näkemyksiä ja tavoitteita ilmastotyössä. V-S liitto kannustaa kuntia sitoutumaan maakunnan yhteisen ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Varsinais-Suomen tavoitteena on päästöjen 80 % vähennys vuodesta 2005 vuoteen 2035. Päästöt ovat vähentyneet vuoteen 2018 mennessä 19 %. Tarvittavat lisätoimet ovat vielä merkittäviä. Kaikkien kuntien, yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden panosta tarvitaan tavoitteen saavuttamiseen.

Varsinais-Suomen ilmastopäästöistä 25% aiheutuu tieliikenteestä, 32% lämmityksestä, 11% kulutussähköstä ja 15% maataloudesta. Ilmastotiekartan ensimmäinen vaihe koostuu päästövaikutuksiltaan merkittävimpiä sektoreita koskevista muutostavoitteista ja niiden saavuttamiseen tarvittavista toimenpiteistä. Tiekarttaa päivitetäessä tullaan seuraavaksi tarkastelemaan yhdyskuntarakenteeseen ja rakentamiseen sekä maankäyttöön ja hiilinieluihin liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Vapaa-aikalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon asiasta:

Sivistyskeskus esittää lausuntonaan, että se on valmis sitoutumaan ilmastotiekartan tavoitteisiin käytössä olevien resurssiensa, mahdollisuuksiensa ja kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Seuraavat tavoitteet koskevat si-

vistyskeskuksen toimialoja ja niissä sivistyskeskuksella on mahdollisuus kehittää toimintaansa ilmastotiekartassa esitettyyn suuntaan yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa.

- Liikunta- ja nuorisotoimen ja kirjasto- ja kulttuuritoimen jätehuollossa tarkastellaan mahdollisuudet jätteiden lajittelun lisäämiseen ja tehostamiseen ja ilmastotavoitteet huomioon ottavaan toimintaan päivittäisissä toimissa.
- Palvelu- ja tavarahankinnoissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ilmastotavoitteet.
- Mahdollisissa kiinteistöjen ja muiden toimintaympäristön uudisrakennuskohteissa huomioidaan ilmastotavoitteet ja sitoudutaan energiatehokkuuden kehittämiseen, mikä otetaan erityisesti huomioon investointeja suunniteltaessa ja toteutettaessa yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa.
- Uusittaessa omaa tai leasing-rahoituksella hankittavaa ajoneuvokalustoa suositaan vähäpäästöisiä tai ekologista polttoainetta käyttäviä autoja.

Päätösehdotus

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Vapaa-aikalautakunta päättää antaa edellä olevan lausunnon sitoutumisesta maakunnan ilmastotiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkistetaan heti.

Päätös

Vapaa-aikalautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin heti.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Raision kaupunki sitoutuu omien mahdollisuuksiensa mukaisesti toteuttamaan maakunnan ilmastotiekartan tavoitteita ja toimenpiteitä ja käsittelee jatkossa ilmastotoimia osana talousarvion laadintaa.

Kaupunginhallitus hyväksyy oheiset lautakuntien lausunnot ja välittää niistä koosteen Varsinais-Suomen Liitolle. Lisäksi kaupunginhallitus nimeää yhteyshenkilöksi ympäristöpäällikön.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen liitto

